

Uutisjahti – 10 tuntivinkkiä esi- ja alkuopetukseen

Vinkkeihin on merkitty, mihin Uutisjahdin haasteeseen ne erityisen hyvin sopivat. Niitä voi kuitenkin soveltaa myös muihin haasteisiin.

Tervetuloa mukaan Uutisjahtiin!

Uutisjahti on valtakunnallinen koulujen lukuhaaste, joka innostaa seuraamaan uutisia ja auttaa samalla löytämään oman, ehkä vähän kadoksissa olleen lukukipinän. Se on suunnattu kaikenikäisille lapsille ja nuorille eskarista toisen asteen loppuun saakka. Hienoa että olette mukana!

Uutisjahti koostuu viidestä erilaisesta haasteesta, josta voitte valita teille sopivimman tai luoda niistä yhdistelmän. Haasteet on tarkoitettu innostajaksi ja inspiraatioksi – luova soveltaminen on sallittua!

- **Kadonneen lukukipinän metsästys**
- **Iso uutisaihe haltuun**
- **Uutiset osaksi arkea**
- **Pureudutaan paikallisuutisiin**
- **Lukuinnostaja**

Tuntivinkkien käyttö

Tähän materiaalipakettiin on koottu 10 tuntivinkkiä esi- ja alkuopetukseen. Vinkkeihin on merkitty, mihin Uutisjahdin haasteeseen ne erityisen hyvin sopivat. Niitä voi kuitenkin soveltaa myös muihin haasteisiin. Voit käyttää tehtäviä yksittäin tai yhdistää niitä kokonaisuuksiksi luokallenne parhaiten sopivaan muotoon

Lisätietoja, ilmoittautuminen ja materiaalit:

www.uutisjahti.fi

LUKUILOA LUOKALLENNE!

**UUTIS-
JAHTI**

1. Uutiskuvasuunnistus

Tavoite: Tutustutaan leikkisästi uutiskuviin ja tuttuihin uutisaiheisiin

Kesto: noin 20–30 minuuttia

Mitä tarvitaan? 10 tulostettua uutiskuvaa, teippiä, piilopaikat kuville

Tee näin: Valitse 10 erilaista uutiskuvaa, tulosta ne ja piilota luokkaan. Oppilaiden tehtävänä on etsiä kuvat ja päätellä, mistä aiheesta on kyse.

2. Kuvasta tarinaksi

Tavoite: Tehdään havaintoja kuvasta ja harjoitellaan tarinan tekemistä yhdessä

Kesto: noin 30 minuuttia

Mitä tarvitaan? Yksi kiinnostava uutiskuva (esim. printtimuodossa tai luokan seinälle näytettynä)

Tee näin: Näytä ryhmälle uutiskuva. Keksikää yhdessä tarina sen pohjalta. Mitä kuvassa tapahtuu ja keitä siinä on? Mitä on tapahtunut ennen tätä hetkeä – ja mitä tapahtuu seuraavaksi? Miettikää myös, mihin aiheeseen kuva voisi liittyä.

3. Uutistunteita

Tavoite: Harjoitellaan tunnetaitoja, empatiaa ja uutisten sisällön ymmärtämistä.

Kesto: noin 15–20 minuuttia

Mitä tarvitaan? Lyhyt uutinen lapsille sopivasta aiheesta

Tee näin: Valitse yksi uutinen ja lue se ääneen. Miettikää lukemisen jälkeen yhdessä, miltä uutinen tuntui. Mikä siinä herätti teissä tunteita ja miksi? Yrittäkää vielä nimetä tunteet, jotka teissä uutista lukiessa heräsi.

4. Uutisloruja

Tavoite: Tutustutaan tekstilajina sekä uutiseen että loruun/lauluun. Harjoitellaan luetun ymmärtämistä, yhteistä tekstin tuottamista sekä esiintymistä.

Kesto: n. 20–30 minuuttia

Mitä tarvitaan? Yksi uutinen, paperia ja kyniä sekä rytmisoittimia

Tee näin: Lukekaa yhdessä uutinen. Kirjatkaa ylös, mitä siitä jäi teille mieleen. Tehkää uutisen pohjalta oma loru tai laulu ja esittäkää se toisillenne. Miettikää lopuksi, mitä samaa lorussa/laulussa ja alkuperäisessä uutisessä on? Entä mikä muuttui? Kumpi teksteistä välittää enemmän tietoa? Entä kumpi on teistä hauskempi?

5. Mitä täällä tapahtuu?

Tavoite: Tutustutaan paikallisuutiseen, harjoitellaan kuullun ymmärtämistä sekä piirtämistä.

Kesto: noin 30 minuuttia

Mitä tarvitaan? Paikallisuutinen (paperilta tai näytöltä) ja piirustusvälineet

Tee näin: Lukekaa yhdessä paikallisuutinen. Oppilaat piirtävät sen pohjalta kuvan. Mitä uutisessa tapahtui ja keitä siihen liittyi?

6. Uutisretki lähiseudulle

Tavoite: Tutustutaan omaan lähiympäristöön uutisen kautta. Liikutaan lähiseudulla ja tehdään omia havaintoja.

Kesto: voi vaihdella yhdestä oppitunnista kokonaiseen päivään

Mitä tarvitaan? Paikallisuutinen, retkisuunnitelma

Tee näin: Tutkikaa paikallismediaanne ja miettikää, minkä uutisen tai jutun tapahtumapaikalla te tahtoisitte käydä. Valitkaa yksi lehden juttu ja tehkää retki sen tapahtumapaikalle. Retki voi suuntautua vaikkapa kirjastoon, kaupungintalolle tai vaikka rakennustyömaan lähelle. Miltä paikassa näyttää? Mitä asioita ei näkynyt lukemassanne jutussa? Mikä on teistä paikassa kaikista kiinnostavinta?

7. Uutisvinkkaaja

Tavoite: Harjoitellaan uutisten jakamista ja omien valintojen perustelua.

Kesto: 5–10 minuuttia päivässä

Mitä tarvitaan? Uutismedian sisältöjä printtinä tai sähköisinä

Tee näin: Jakakaa kiertävät uutisvinkkarivuorot ja aloittakaa joka aamu jakamalla hyvän mielen uutisia. Päivän uutisvinkkari kertoo muille jonkin omasta mielestään hauskan, iloisen tai ihmeellisen uutisen. Uutiset voivat olla joko uutismedioista poimittuja ns. oikeita uutisia tai sitten itse havaittuja ja koettuja hyvän mielen uutisia.

8. Tervehdys uutisystävälle

Tavoite: Harjoitellaan uutisten jakamista ja toisten innostamista lukemisen äärelle.

Kesto: noin 30 minuuttia

Mitä tarvitaan? Yksi hyvä mielen uutinen, korttipohjia tai paperia ja värejä

Tee näin: Lukekaa yhdessä hyvä mielen uutinen ja miettikää, kenelle sen tahtoisitte jakaa. Oppilaat tekevät uutistervehdyksen esim. kuvana, korttina tai lyhyenä viestinä.

9. Uutisvartti

Tavoite: Rakennetaan säännöllinen uutisten lukemisen rutiini.

Kesto: noin 15 minuuttia viikossa

Mitä tarvitaan? Yksi lapsille sopiva uutinen viikossa

Tee näin: Valitkaa yksi päivä viikosta uutispäiväksi. Uutispäivänä luetaan aina yksi ajankohtainen uutinen yhdessä ja keskustellaan siitä. Oppilaat voivat myös esittää kysymyksiä tai tehdä piirroksen uutisesta.

10. Maailma minua lähellä

Tavoite: Tutustutaan maailman tapahtumiin lapsen näkökulmasta ja tunnistetaan, että isot uutiset koskettavat aina yksittäisiä ihmisiä ja myös lapsia.

Kesto: noin 45–60 minuuttia

Mitä tarvitaan? Uutisjuttuja, joissa esiintyy lapsia eri maista, kartta tai maapallojulistte, piirustusvälineet

Tee näin: Tutustukaa ennalta valittuihin uutisiin, joissa lapset eri puolilta maailmaa kertovat elämästään, koulunkäynnistään, kohtaamistaan haasteista tai vaikkapa harrastuksistaan.

Lukekaa uutinen/uutiset ja pohtikaa: Missä maassa tämä lapsi asuu? Millaisesta asiasta hän kertoo jutussa? Liittyykö juttu johonkin isompaan uutisaiheeseen? Mitä samaa ja mitä erilaista teidän ja tämän lapsen elämässä on?

Lopuksi oppilaat voivat piirtää itsensä juttuun mukaan: *Millainen olisi ystäväni elämä siellä?* Tai vaihtoehtoisesti he voivat kirjoittaa lapselle kirjeen, jossa kysyvät lisätietoja lapsen elämästä ja kertovat hänelle omastaan.

Keskustelkaa lopuksi siitä, mikä yllätti, mitä opittiin ja mitä yhteistä löytyi.